Verohallinto
Harmaan talouden selvitysyksikkö
PL 325
00052 VERO

Lausunto
Hanke VM024:00/2022
HE 227/2022 vp
27.10.2022

Verojaosto

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi koneiden, kaluston ja muun niihin verrattavan irtaimen käyttöomaisuuden korotetuista poistoista verovuosina 2020–2023 annetun lain muuttamisesta sekä peitellyn osingonjaon verotuksen laajentamista koskevaksi lainsäädännöksi

Lausuma

- Harmaan talouden selvitysyksikkö (jatkossa Selvitysyksikkö) lausuu toimivaltansa näkökulmasta ainoastaan peiteltyä osinkoa koskevassa asiassa. **Selvitysyksikkö kannattaa peitellyn osingon säätämistä kokonaan veronalaiseksi tuloksi ja esittää alla keskeisimpiä perusteluja lakimuutoksen taustaksi.**
- Nykyisellään peitellyn osingon verotuksen taso on määritetty pitkälti avoimen osingon verotuksen tason mukaisesti. Peitelty osinko on siten saajalleen osittain verovapaata tuloa useimmissa tilanteissa. **Verotuksen tason kytkeytyminen avoimeen osinkoon on kuitenkin ongelmallista, sillä peitellyssä osingossa on kyse osakeyhtiö- ja verolakien vastaisesta kielletystä varojenjaosta. Peiteltyyn osingonmaksuun ei liity mitään avoimen osingon tunnuspiirteitä,** kuten yhtiökokouksen päätöstä tai asian käsittelyä tilinpäätöksessä. Tilastojen valossa **peitelty osinko on useimmiten rinnastettavissa pikemminkin osakkaalle maksettuun pimeään palkkaan.**
- Tyypillisimmin peitellyssä osingossa on kyse yksityistalouden menoista, jotka on sisällytetty yhtiön kirjanpitoon vähennyskelpoisina kuluina. Käytännössä peitelty osinko ilmenee usein esimerkiksi vastikkeettomana auto- tai asuntoetuna. Peiteltynä osinkona verotetaan myös sellaiset osakkaille maksetut rahasuoritukset, joita ei ole käsitelty kirjanpidossa palkkana tai osakaslainana. Tällaisia tapauksia havaitaan erityisesti harmaan talouden verotarkastuksissa, joissa yrityksen osakkaat tai tosiasialliset vastuuhenkilöt ottavat itselleen verottomasti yrityksen varallisuutta. Saajansa näkökulmasta peitelty osinko on kuitenkin **selvästi palkkatuloa lievemmin verotettua**.
- Vuosiin 2016–2020 kohdistuneista verotarkastuksista 1 629 oli sellaisia, joissa havaittiin peiteltyä osinkoa. **Yli puolessa näistä tapauksista Verohallinto teki rikosilmoituksen Poliisille.** Peitellyn osingon ohella niihin liittyy usein myös vero- ja kirjanpitorikoksia.
- Kun verovalvonnassa havaitaan markkinaehtoisesta poikkeava hinnoittelu esimerkiksi kauppahinnan tai lainan koron suhteen, oikaistaan hinnoitteluvirhe yhteisöosakkaan saamana tyypillisimmin VML 31 §:n nojalla siirtohinnoitteluoikaisuna. Sen sijaan peitellyn osingon soveltamisalan ydinaluetta ovat edellä mainitut pimeän palkan kaltaiset tilanteet.
- Verovelvollisen virheitä tai laiminlyöntejä koskevat seuraamukset tulee lähtökohtaisesti toteuttaa verotuksen sanktiojärjestelmän kautta, kuten veronkorotuksin. Peitellyn osingon osittainen verovapaus kannustaa kuitenkin nykyisellään jakamaan yhtiön varoja palkan tai avoimen osingon sijaan peiteltynä osinkona, koska sen verotus perustuu usein vain mahdolliseen verotarkastukseen ja sitä verotetaan palkkaa kevyemmin.

- Hallituksen esityksen mukaan peiteltyjä osinkoja koskevalla muutoksella ei katsota olevan merkittäviä vaikutuksia verovelvollisille. On kuitenkin hyvin todennäköistä, että peitellyn osingon verotuksen kiristäminen **tehostaisi säännöksen ennalta estävää vaikutusta.** Samalla muutos poistaisi tilanteet, joissa peiteltyä osinkoa verotettaisiin avointa osinkoa ja palkkaa kevyemmin.

Helsingissä 26.10.2022

Janne Marttinen
johtaja

Antti Tokola
ylitarkastaja

VERO SKATT

Verohallinto
Harmaan talouden selvitysyksikkö
PL 325
00052 VERO

www.vero.fi
puh. 029 512 000